Հաստատում եմ

տնօրեն՝ Ս. Միխիթարյան

01.09.2023թ.

<Հայկավանի միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի IV դասարանի դասվարի 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պլանավորում

Դասվար՝ Բավական Աճեմյան

Հա մար	Աշակերտի ազգանունը, անունը, հայրանունը	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվը	Աշակերտական շարժի համարը	Ծննդյան թիվը	Ամիսը	օրը	սեռը
1.	Ամրոյան Լավրենտ Հայկի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
2.	Ասատրյան Վեհանուշ Նորայրի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
3.	Ավետիսյան Լիլիթ Իշխանի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
4.	Բաղդասարյան Նարեկ Հարությունի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

5.	Գրիգորյան Արեգ Վլադիսլավի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
6.	Հարությունյան Արման Հայկի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
7.	Հովհաննիսյան Մարի Գևորգի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
8.	Ղազարյան Անգելինա Դրաստամատի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
9.	Մակարյան Մանվել Նազարի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
10.	Մամիկոնյան Ալետա Ժորայի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
11.	Մխոյան Համիկ Խաչատուրի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
12.	Մխոյան Մարտին Գրիգորի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
13.	Պետրոսյան Սմբատ Ղուկասի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

14.	Սաֆարյան Սամվել Կարենի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
15.	Սերոբյան Գոհար Մանվելի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
16.	Տոնոյան Սեդա Հովհաննեսի	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
.		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

		[redacted]					
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
24.		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Հա մա	Հասցեն ր	Հեռախոսի համար	Ծնողի(օրինական ներկայացուցչի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը

1.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
2.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
3.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
4.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
5.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
6.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
7.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
8.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
9.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
10.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
11.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
12.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
13.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
14.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
15.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
16.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
17.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

18.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
19.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
20.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
21.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
22.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
23.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
24.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
25.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
26.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
27.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
28.	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հ/հ	**Ժամկետ**	**Թեմա**	**Նպատակը,խնդիրները**	**Աշխատանքի տեսակը**	**Կատարող**
1	01.09.23թ.	Գիտելիքի օր	Դասարանի աշակերտներին դարձնել ավել ի կազմակերպված	զրույ ց	Դասվար
2	08.09. 23թ.	Օրագրերի վարման վիճակը	Մաքուր ,գեղեցիկ, ճիշտ լ րացնել ու կանոների պահպանում:	զրույ ց	Դասվար
3	15.09,23թ.	«Աշնան գույ ները» ոտանավորի ուսուցում և քննարկում	Տեսնեն և զգան աշնանը տեղի ունեցող փոփոխությ ունները:	Մտքերի փոխանակում	Դասվար,աշակերտներ
4	22.09. 23թ.	Ամեն ինչի վերջն է գովել ի:	Պարծենկոտությ ան,ստ ախոսությ ան վերջ տալ ը:	քննարկում զրույ ց	Դասվար ,աշակերտ
5	29.09. 23թ.	Եթե ես կախարդական վրձին ունենայ ի;	Աշակերտների ցանկությ ունների և երազանքների բացահայ տում:	Զրույ ց, քննարկում	դասվար,աշակերտներ
6	06.10. 23թ.	Զրույ ց ուսուցչի տոնին նվիրված:	Հարգանք ու սեր դեպի ուսուցիչը:		դասվար
7	13.10. 23թ.	Լավ ընկերը ոչ թե խոսքի,այ լ գործի ընկերն է:	Վեր հանել լ ավ և վատ ընկեր լ ինել ու գաղափարը:	Մտքերի, կարծիքնե-րի փոխանակում:	Դասվար,աշակերտներ

8	20. 10. 23թ .	Անցկացնել զրույց «Հայ րենիքը իմ տունն է»թեմայ ով:	Արժևորել մեր պետությ ան յ ուրաքանչյ ուր մասունք:	զրույ ց	ամսագրեր	դասվար

9	03. 11. 23թ .	Սովորել ը յ ուրաքանչյ ու րիս պարտքն է:	Սեր արթնացնել դեպի ուսումը:	զրույ ց	Պատմվածքներ ի ընթերցում:	դասվար
10	10. 11. 23թ .	Հեքիաթի ուսուցում և քննարկում Հ.Թումանյ ան	Հեքիաթների դրական և բացասական հերոսների վերհանում:	Զրույ ց	Հ.Թումանյ անի հեքաթներ	դասվար
11	17.11. 23թ .	Վայ ել ուչ ճեռագրի արժեքը - զրույ ց	Վայ ել չագրությ ան կանոնների պահպանում:	զրույ ց		Դասվար, աշակերտն եր
12	24.11. 23թ .	Ամանորի հրաշքը միջոցառում	Կարողանան ներկայացնել նոր տարվա հրաշքները:	անհատ ա կան		աշակերտն եր
13	01.12. 23թ .	Բնական աղետներ: Ինչ է երկրաշարժը	Ձևավորել աղետներից պաշտպանվել ու հմտությ ուններ	Զրույ ց, տեսանյ ութի դիտում	<<Ես և շրջակա աշխարհը>>դա ս ագիրքը	դասվար
14	08.12. 23թ .	Ասույ թներ հայ րենասիրու թյ ան վերաբերյ ալ :	Սեր դեպի հայ րենիքը:	զրույ ց	«Հայ րենիքի հողն ու ջուրն անուշ է»:	Ուսուցիչ , աշակերտն եր
15	15.12. 23թ .	Թումանյ անի հեքիաթներից որևէ մեկի մեկնաբանությ ուն:	Հեքիաթի մեկնաբանությ ուն	բանավե ճ	«Պոչատ աղվեսը» քննարկում	Ուսուցիչ , աշակերտն եր

16	22.12. 23թ.	Քանի լ եզու գիտես,այ նքան մարդ ես:	Լեզվի կարևորությ ան արժեվորման գաղափարի վերհանում	Բանավե ճ, մտքերի քննարկ ում		դասվար
17	12. 01. 24թ.	«Ձվարճալ ի ձմեռ»	Ձմռան գույ ները և փոփոխությ ունները պատկերացնել :	Զրույ ց	«Նոր տարի» երգի ուսուցում	աշակերտն եր և դասվար
18	29.01. 24թ.	«Մեծ սիրտը, ինչպես օվկիանոսը երբեք չի սառչի»բանավե ճ	Բարեհոգությ ան,կամեցողությ ան զգացումի խորացում:	Զրույ ց, մտքերի քննարկ ում		դասվար
19	26.01. 24թ.	Իմ սիրած հեքիաթը:	Խթանել ընթերցասիրությ ան նկատմամբ հետաքրքրությ ունը;	քննարկ ում	Հայ կական ժողովրդական հեքիաթներ	դասվար
20	02.02. 24թ.	ՀՀ բանակի կազմավորումը :	Բանակի դերը և նշանակությ ունը յ ուրաքանչյ ուր ժողովրդի և երկրի կյ անքում:	զրույ ց	Ամսագրեր,վավ երագրական ֆիլ մեր	դասվար
21	09.02. 24թ.	Դասագրքերի օգտագործմա ն վիճակն ու պահել աձևը:	Սոսնձել պոկված թերթիկներ ունեցող գրքերը:	Բանավե ճ գրքերի ստեղծո ւմը:	«Իմ դասագիրքը» ոտանավորի քննարկում	Դասվար,աշակեր տ
22	16.02. 24թ.	Ով աշխատի ,նա կուտի:	Աշխատասիրությ ան դաստիարակությ ուն	քննարկ ում	Թ.Հաարությ ու նյ ան''Զարմանա -հրաշ հեքիաթներ''	դասվար
23	23.02. 24թ.	Հեքիաթի ուսուցում,Գր իմ եղբայ րներ	Հեքիաթի ավարտի, մտքի բացահայ տում	քննարկ ում	«Հենզել ն ու Գրետել ը»հեքի աթի մեկնաբանում:	դասվար
24	01.03. 23թ.	Մայ րական սերը սահման	Հոգատարությ ուն և քնքուշ վերաբերմունք մայ րերի նկատմամբ	քննարկ ում	«Մոր ձեռքերը»	Դասվար, աշակերտն եր

		ծեսերը և եկեղեցիակա	սերունդներին փոխանցում:		ու ն դասագիրք	

		չունի:				
25	15.03. 24թ.	Օրագրերի վարման վիճակը:	Մաքուր և ճիշտ գրառել ու կարողությ ան զարգացում:	Անհատա կան ստուգո ւմ		դասվար
26	22.03. 24թ.	Առածի մեկնաբանում «Ամեն ծաղիկ իր հոտն ունի»	Տարբեր ծաղիկների գույ նը,ձևը,նշանակութ յ ունը:	Զրույ ց ծաղիկն երի մասին	«Ծաղիկները» ոտանավորի քննարկում	դասվար
27	29.03. 24թ.	«Դռները բացեք,գարուն Է գալ իս»	Գարնանը տեղի ունեցող փոփոխութ-յ ունը տեսնել և զգալ :	զրույ ց	Աշակերտների ուժերով թերթի լ ուսընձայ ում	Դասվար աշակերտն եր
28	05.04. 24թ.	Զրույ ց նվիրված մայ րությ ան և գեղեցկությ ան տոնին;	Սեր դեպի մայ րերը, ծնողները,մարդիկ:	քննարկ ում	Բանաստեղծու թ յ ուն,երգեր	Դասվար աշակերտն եր

29	12.04. 24թ.	Հայ ժողովրդի ավանդական	Ժողովրդի լ ավագույ ն սովորությ ունների պահպանում և	քննարկու մ	Հայ ոց եկեղեցու պատմությ	դասվար

		ն ավանդույթն երը:				
30	19.04. 24թ.	Եղեռնի զոհորի հիշատակի օրը:	Երեխաներին պատմել ,թե ինչպես են հայ երը 1915թ ապրլլ ի 24-ին ենթարկվել թուրքերի կոտորածին:	զրույց		դասվար
31	26.04. 24թ.	Պահպանենք բնությ ունըպահպանենք առողջությ ո ւնը:	Լուծել բնապահպանական խնդիրները,կանաչապատե լ շրջապատը:	զրույց	հանր ագիտա ր ան	դասվար
32	03. 05. 24թ.	Խնամքով օգտագործենք դասագրքերը:	Դասագրքերի պահպանում և տետրերի արդյ ունավետ օգտագործում	քննարկո ւմ		դասվար
33	10.05. 24թ.	Դասագրքերը նախապատրաստել դպրոցի գրադարանին հանձնել ուն;	Դասագրքերի վերանորոգում:			դասվար,աշակերտնե ր
34	17.05. 24թ.	Կիսամյ ակնե րի ամփոփում:	Աշակերտների վարքի և գիտել իքների գնահատում և արժևորում:	քննարկո ւմ		դասվար

ԿՐԹԱԿԱՆ-ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ներածություն(դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)_ IV դասարանում սովորում են 16աշակերտ՝ 8տղա, 8աղջիկ: Դասարանը գեղեցիկ և համախմբված է: Բավականին ակտիվ և խելացի աշակերտներ են, ցուցաբերում են լավ վարքագիծ: Ձևավորված է առողջ և միահամուռ կոլեկտիվ:
2. Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքներն ուսումնական տարվա ընթացքում-ներկայացվում է միջոցառումների օրացուցային պլանի աղյուսակ: Պետք է իրականացվի հայեցի, գեղագիտական, բարոյական, հայրենասիրական, սպորտային, քաղաքացիական դաստիարակությանը նպատակաուղղված միջոցառումներ, բաց

դասեր, սպորտլանդիաներ, էքսկուրսիաներ, աշակերտների հայացքների, մոտեցումների բացահայտման ուղղությամբ քայլեր: Կարևորագույն միջոցը դասապրոցեսն է, որի ընթացքում երեխաներին տրվում են գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ, ինքնուրույնության նախաձեռնում, հանդուրժողականության արտահայտում:

3. Հայեցի դաստիարակություն

3. 1-Հոգևոր դաստիարակությունը սկսվում է հայրենիքի հանդեպ սիրուց: Հայրենիքը սկսվում է տնից, հողից, ջրից: Հայեցի դաստիարակություն նշանակում է սիրել հայոց լեզուն, մեր ավանդույթներն ու սովորույթները, երգն ու պարը, մշակույթը, ազգային նվաճումները, հայտնագործությունները:

3.2- Գեղագիտական դաստիարակությունը մանկավարժների և դաստիարակողի համատեղ գործունեության գործընթաց է, որը ձևավորում է գեղագիտական կուլտուրա: Գեղագիտական դաստիարակության զարգացմանը մեծապես նպաստում են արվեստի օջախներ այցելելը, էքսկուրսիաները և այլն:

3. 3-Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն. Հայրենասիրությունը դա սերն է հայրենիքի, սեփական երկրի նկատմամբ: Դա հոգատարությունն է հայրենիքի հանդեպ և հանուն հայրենիքի սեփական անձի զոհողությունն է: Պետք է հարգել և սիրել մեր հայրենիքը:

3.4- Ֆիզիկական դաստիարակությունը ուղղված է սովորողների օրգանիզմի ձևաբանական և ֆունկցիոնալ կատարելագործմանը, արտաքին միջավայրի անբարենպաստ պայմանների դեմ կայունության ձևավորմանը, հիվանդությունները կանխելուն և առողջության պահպանմանը:

3.5-Աշխատանքային դաստիարակություն նշանակում է զուգակցել սովորողների մտավոր և ֆիզիկական աշխատանքի ձևերը: Այդ իսկ պատճառով պետք է անընդհատ հարստացնել և համալրել նրանց աշխատանքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները:

3. 6-Բնապահպանական դաստիարակություն. Նպատակը շրջապատող միջավայրի նկատմամբ դպրոցականների պատասխանատվության ձևավորումն է: Պետք է անձի մեջ դաստիարակել, որ բնությունը ազգային հասարակական հարստություն է, որը պետք է պահել խնամքով:

4. Դպրոց-ընտանիք կապը-ձևավորվում է ծնողների և մանկավարժների համատեղ գործունեությունից:Այդ համատեղ գործունեությունը նախատեսում է երեխայի հանդեպ միասնական պահանջների մշակում: Ծնողներին պետք է ներգրավել դպրոցական աշխատանքների կատարմանն ու կազմակերպմանը:

Ծնողազուրկ աշակերտ՝ չկա:

Բազմազավակ ընտանիք ունեցող աշակերտներ՝

1Ամրոյան Լավրենտ Հայկի

2.Ասատրյան Վեհանուշ Նորայրի

3.Ավետիսյան Լիլիթ Իշխանի

4.Հարությունյան Արման Հայկի

5.Հովհաննիսյան Մարի Գևորգի

6.Ղազարյան Անգելինա Դրաստամատի

7.Մակարյան Մանվել Նազարի

8.Մամիկոնյան Ալետա Ժորայի

9.Մխոյան Հասմիկ Խաչատուրի

10. Մխոյան Մարտին Գրիգորի

11.Սաֆարյան Սամվել Կարենի

12. Տոնոյան Սեդա Հովհաննեսի

Ներառական կրթություն ստացող աշակերտներ՝

չկան:

Այլազգի աշակերտներ՝ չկան:

Դասարանական ծնողական խորհրդի կազմը

Նախագահ՝ Հարությունյան Ալվարդ Արամայիսի

անդամներ՝ 1.Վարդանյան Ջուլիետա Հակոբի
2.Բաբաջյան Արփինե Գինոս
3.Ասատրյան Կարինե Հայկազի

Ծնողական ժողով

Քննարկվող հարցեր		Ամիս, ամսաթիվ
1.	.Դասարանական ծնողական խորհրդի ընտրություն: .Կարգապահական հարցերի քննարկում: .Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների քննարկում:	11.09.2023թ.
2.	.Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում: .2023-2024 ուստարվա I կիսամյակի ամփոփում:	27.12.2023թ.

3.	.Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում:Կարգապահական հարցերի և ավարտական միջոցառման կազմակերպչական հարցերի քննարկում	15.03.2024թ.

4.	.Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում:Էքսկուրսիայի	18.06.2024թ.
	կազմակերպում:Գիտելիքների ստուգման արդյունքների և .2023-2024 ուստարվա II կիսամյակի ամփոփում:	

Դասղեկի աշխատանքի բնույթը, մանկավարժական գործառույթները, նպատակը և աշխատանքի ուղղությունները

Դասղեկները դասարանի հետ հիմնական աշխատանք վարողներն են: Գործունեության շրջանակը ենթադրում է հետևյալ աշխատանքները.

1. Դասարանում ուսումնադաստիարակչական գործընթացի կազմակերպում՝
    - հետևում է աշակերտների հաճախելիությանը (մատյանում նշում է բացակայությունները, հետևում է, որ դրանց համար փաստաթուղթ ներկայացվի),
    - աշխատում է առարկայական ուսուցիչների հետ՝ առաջադիմության բարձրացման ուղղությամբ (պարբերաբար ստուգում է օրագրերը, վերլուծում է ընթացիկ և վերջնական գնահատականները)
    - հետևում է աշակերտների կարգապահությանը:
2. Աշակերտների հետ արտադասարանական դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպում՝
    - կազմակերպում է դասարանական ժողովներ,
    - կազամկերպում է կոլեկտիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,
    - կազմակերպում է այցելություններ թատրոն, համերգասրահ, թանգարաններ, ցուցահանդեսներ:

3. Սովորողների հանրօգուտ աշխատանքի (դպրոցամերձ տարածքի մաքրում և այլն) կազմակերպում:

4. Աշխատանք սովորողների ծնողների հետ՝

- ծնողներից ակնկալում է, որ հետևեն երեխայի առաջադիմությանը,
- ծնողների հետ անհատական զրույցներ է ունենում,
- ծնողական ժողովներ է կազմակերպում:

5. Ծանոթացում սովորողների սոցիալական պայմաններին՝

- ծանոթանում է սովորողների ընտանիքի կազմին,
- նրանց բնակարանային և կենցաղային պայմաններին:
- բարոյահոգեբանական պայմաններին
- Դասարանի աշակերտների սննդի կազմակերպում (նյութական օգնության կազմակերպում):
- Թղթավարություն՝
- ամփոփում է աշակերտների առաջադիմության տվյալները,
- լրացնում է դասամատյանը,
- լրացնում է անձնական գործերը,
- մշակում է դաստեկի աշխատանքային պլան:

8. Աշխատանք մանկավարժահոգեբանական կարողությունների խորացման ուղղությամբ:

Դաստեկական ժամի դաստիարակչական գործառույթները

Դաստեկական ժամը աշակերտների հետ դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպման կարևորագույն ձևերից մեկն է: Այն ներառվում է դասացուցակի մեջ և անց է կացվում յուրաքանչյուր շաբաթ՝ որոշակի օր:

Դաստեկական ժամի ձևերը տարբեր են. դասախոսություն, զրույց, բանավեճ, վիկտորինա, մրցույթ, խաղ, կոնֆերենս, հեռակա ճանապարհորդություն, տոն և այլն:

Դաստեկական ժամը կատարում է հետևյալ դաստիարակչական ֆունկցիաները.

կրթական, կողմնորոշման, ուղղորդման և ձևավորման:

Կրթական ֆունկցիա - կարևորվում է նրանով, որ դասղեկի ժամը ընդլայնում է աշակերտների գիտելիքների շրջանակը: Դասղեկական ժամի առարկա կարող է հանդիսանալ գիտությունների տարբեր ոլորտներից բերված տեղեկություններ, սոցիալական կյանքի երևույթներ, երեխաների հոգեբանական խնդիրներ:

Կողմնորոշող ֆունկցիա - նպաստում է իրադարձություններին և երևույթներին բարոյական գնահատական տալու ժամանակ՝ հենվելով բարոյական և հոգևոր արժեքների վրա, աշակերտների մոտ աշխարհի հանդեպ որոշակի վերաբերմունքի ձևավորմանը: Հաճախ դասղեկական ժամերը օգնում են աշակերտներին կողմնորոշվել հասարակական արժեքների մեջ:

Ուղղորդող ֆունկցիա - դասղեկի ժամի այս ֆունկցիան նախատեսում է աշակերտների գործունեության կազմակերպում, ազդելով նրանց վարքագծի վրա, որպեսզի գիտելիքները վերածվեն համոզմունքի:

Ձևավորող ֆունկցիա - արտահայտվում է աշակերտների մոտ իրենց արարքների և իրենք իրենց գնահատելու կարողության ձևավորման մեջ, օգնում է վարել երկխոսություն, շարադրել փաստերով, արտահայտել սեփական կարծիքը:

Հաճախ դասղեկի ժամը միաժամանակ կատարում է նշված բոլոր չորս ֆունկցիաները. այն և' կրթում, և' կողմնորոշում, և' ուղղորդում, և' ձևավորում է աշակերտներին: Այս ֆունկցիաները, հնարավորինս պետք է արտացոլվեն դաստիարակչական միջոցառման նպատակի ձևակերպման մեջ:

Դասղեկի ժամերի թեմատիկան տարբեր է: Դասղեկի ժամերը կարող են նվիրվել.

- բարոյաէթիկական
- գիտության և իմացության
- գեղագիտական
- պետության և իրավունքի

- հիգենայի և առողջ ապրելակերպի
- հոգեբանական
- բնապահպանական
- համադպրոցական /կարևոր հասարակական իրադարձությունների, տոնական օրերի/ խնդիրների:

Դասղեկի խնդիրը – ստեղծել մանկավարժական տարածք երեխայի ինքնության զարգացման, նրա ներաշխարհի հարստացման համար:

Լավ է, երբ երեխաների հետ շփվելիս դաստիարակը կառաջնորդվի յուրահատուկ կանոնակարգով, որը իր մեջ ներառում է այսպիսի կանոններ.

- Սիրել երեխաներին
- Երբեք չմոռանալ խրախուսել երեխաներին լավ արարքի համար
- Երբեք չհամեմատել երեխաներին
- Չունենալ սիրելիներ
- Երբեք չբողոքել երեխաներից
- Կարողանալ ներել
- Կարողանալ օգնել
- Կարողանալ համբերել և սպասել
- Կարողանալ հետաքրքիր մարդ լինել
- Կարողանալ սիրով պահանջել և սիրել պահանջելով
- Կարողանալ յուրաքանչյուրի համար բարի խոսքեր գտնել
- Կարողանալ ընդհանուր լեզու գտնել ուսուցիչների և ծնողների հետ
- Կարողանալ ցանկացած աշխատանք կատարել երեխաների հետ
- Յուրաքանչյուր երեխայի մոտ գտնել կարևոր որակներ և ջանալ զարգացնել դրանք
- Ամեն ինչ հորինել նրանց հետ միասին, այլ ոչ թե նրանց փոխարեն
- Սովորեցնել երեխաներին բարություն, պատասխանատվություն, հարգանք իրենց և մյուսների նկատմամբ:

Դասղեկությունը բավականին աշխատատար, բարդ գործ է: Միշտ պետք է զբաղվել երեխաների հետ, միշտ նոր սնունդ տալ նրանց ուղեղին, պատկերացմանը, հոգուն, արդյունքը երկար սպասել չի տա:

«Խրախուսումն ու պատիժը՝ որպես դաստիարակչական մեթոդ ընտանիքում»

Ժողովը ընթանում է ինտերակտիվ ձևով: Բոլոր ներկաները բաժանված են խմբերի:

- «խրախուսման» խումբ
- «պատժի» խումբ • «փորձագետների» խումբ
- «ծնողների» խումբ:

Գրատախտակին գրված է ժողովի նախաբանը:

Ինչպես դեղորայքը չի ծառայում նպատակին, եթե չափաբաժինը չափից շատ է, այնպես էլ խրախուսումն ու քննադատումը՝ երբ անցնում են արդարության չափը:

Ա.Շոպենհաուեր

Դասղեկի ներածական խոսքը

Ինչպես դաստիարակել երեխային՝ բացահայտելու համար այն լավագույնը, որը կա նրա մեջ, և արտահայտել ողջ լավագույնը, որը կա մեր մեջ: Միակ, բացառիկ բաղադրատոմս չկա և չի կարող լինել:

Ինչպես որ չկան իդեալական երեխաներ, այնպես էլ չկան իդեալական ծնողներ:

Ծնող լինել՝ նշանակում է շարունակ սովորել ծնող լինել, զարգացնել կանխազգացողությունը, հնարավորության սահմաններում ինքնակատարելագործվել:

Պատժելը և խրախուսելը՝ որպես դաստիարակության մեթոդ, ոչ միշտ են դրական դեր խաղում երեխայի անձի զարգացման ընթացքում, սակայն ծնողները հաճախ են դրանք կիրառում: Ահա, այս մասին է մեր այսօրվա զրույցը:

Շատ հաճախ երեխան դառնում է նյարդային, ագրեսիվ և անհավասարակշիռ, երբ ծնողները սխալ ու կոպիտ են կիրառում նրանց հանդեպ պատժի միջոցները, և որքան էլ տարօրինակ հնչի, նաև խրախուսանքի միջոցները:

Փորձենք հասկանալ՝ ի՞նչ է պատիժը և խրախուսանքը, ինչպիսի՞ն են դրանք լինում և անրաժե՞շտ են արդյոք դաստիարակության մեջ:

Սկսենք մեր աշխատանքը:

1. Քննարկվում են հարցեր. «Ի՞նչ է խրախուսանքը» և «Ի՞նչ է պատիժը»: Քննարկումը կատարվում է հետևյալ սխեմայով.

- խմբերի պատասխանները /խրախուսում և պատիժ/
- լսարանի կարծիքը /ծնողներ/
- փորձագետների կարծիքը:

2. «Ծնողների կողմից ի՞նչ խրախուսման կամ պատժի կիրառման տեսակներ են օգտագործվում» հարցի քննարկում: Աշխատանք խմբերով:

- խմբերի պատասխանները • ծնողների կարծիքը
- փորձագետների կարծիքը:

4-9 դասարանցիների ծնողական ժողովի նախապատրաստման ժամանակ կատարվել է նախնական անկետավորում տվյալ թեմայով:

Առաջարկվում է տեսնել, թե այդ առումով ինչ են մտածում երեխաները:

Ցուցադրվում են սահիկներ:

Սահիկ1.«Աշակերտների կողմից տրված խրախուսման և պատժման բացատրությունները»:

Սահիկ 2.«Ինչպես են ընտանիքում կիրառվում խրախուսումն ու պատիժը»:

Մեջբերումներ դպրոցականների հարցաթերթիկներից.

- «Իմ ընտանիքում չկա ոչ խրախուսանք, ոչ պատիժ: Մեզ մոտ պայմանագրային հարաբերություններ են՝ արա սա, փոխարենը ստացիր դա, չես անի՝ ոչինչ էլ չես ստանա: Միգուցե դա սառն է, բայց ինձ ձեռք է տալիս»:
- «Ինձ հաճախ են պատժում, իսկ խրախուսելու մասին անգամ խոսք լինել չի կարող, չնայած այն բանին, որ ջանում եմ ամեն ինչ անել»:
- «Ինձ վրա չեն բարկանում, բայց առանձնապես չեն էլ գովում»:
- Հարցերի քննարկում.
- Ինչի՞ համար է պետք պատժել երեխային:
- Ինչի՞ համար է պետք խրախուսել երեխային:

Քննարումը կատարվում է նույն սխեմայով:

Ծնողական ժողովի նախապատրաստման ընթացքում երեխաներին

հանձնարարված էր պատասխանել մեկ հարցի.«Եթե ես լինեի հրաշագործ, ապա ինչից կազատվեի դաստիարակության մեջ»: Տեսեք, թե ինչ պատասխաներ են տվել մեր աշակերտները:

Ցուցադրվում է այս հարցի պատասխաներին համապատասխանող սահիկը:

4.Սահիկը դիտելուց հետո լսարանը, որպես խմբային աշխատանք, ավարտում է հետևյալ անավարտ նախադասությունները.

«Ես գովում եմ երեխային,եթե..»,«Ես բարկանում եմ երեխայի վրա, եթե..»,«Ես նրան նվերներ եմ տալիս, եթե...»,«Ես արգելում եմ նրան, եթե...»:

Խմբերի ներկայացուցիչները ներկայացնում են աշխատանքի արդյունքները:

Դասղեկը անց է կացնում խմբային աշխատանքի արդյունքների քննարկում:

Ապա առաջարկվում է դահլիճում ներկա ծնողներին կարդալ իրենց կողմից ավարտված նախադասությունները և խոսքը տալիս է փորձագետներին:

Դասղեկ

5. Առաջարկում եմ քննարկել որոշ խնդրահարույց իրավիճակներ, որոնց կարելի է բախվել կյանքի ընթացքում:

Իրավիճակ 1

Ծնողները երկար մտածում են՝ ի՞նչ նվիրել իրենց աղջկան ուսումնական տարին ավարտելու կապակցությամբ, որպես խրախուսանք՝ լավ սովորելու համար: Գնեցին գեղարվեստական գիրք և ամառային լուսանկարների ալբոմ: Նվերը ստանալով՝ աղջիկը բարկացավ. «Ես մտածում էի, որ դուք ինձ համար որևէ արժեքավոր բան կգնեիք: Ա'յ, օրինակ, ընկերուհուս ծնողները անվավոր չմուշկներ են նվիրել»:

Իրավիճակ 2

Ընտանիքում փոքրիկ է ծնվել, որից հետո ավագ որդու վարքագիծը կտրուկ փոխվել է: Ավելի շատ ագրեսիվություն է սկսել ցուցաբերել ծնողների նկատմամբ: Փոքր եղբայրը նույնպես դարձել է նրա ագրեսիայի առարկան:Հերթական անգամ, երբ մայրը խնդրում է նրան զբաղվել փոքր եղբոր հետ, նա պատասխանում է. «Ես դայակ չեմ»: Ծնողները բարկացան և պատժեցին նրան:

Իրավիճակ 3

Ընտանիքում ընդունված կարգ կա, որ երեխաները շաբաթվա վերջում հաշվետվություն են ներկայացնում իրենց ուսման վերաբերյալ: Եթե ծնողների կարծիքով արդյունքները

լավ են, ապա երեխաները խրախուսվում են դրամով: Եթե երեխաների ուսումնական արդյունքները ծնողներին չեն բավարարում, ապա նրանք, որպես պատիժ, պետք է աշխատեն տանը կամ ամառանոցում՝ մաքրություն անեն, ջրեն այգին և այլն:
Երեխաները ջանում էին սովորել, որպեսզի խուսափեն աշխատանքով պատժվելուց:
Ընթանում է իրավիճակների քննարկում:

Դասղեկ՝ Կարողացա՞նք մենք այսօրվա մեր հանդիպման ընթացքում պատասխանել. «Ինչպե՞ս ճիշտ կիրառել պատիժն ու խրախուսանքը» հարցին: Երևի թե ոչ, որովհետև դրա հստակ պատասխանը ոչ-ոք չգիտի: Երեխայի դաստիարակությունը բազմաթիվ գործոններից է կախված և ունի անհատական առանձնահատկություններ: Կարևոր է, թե ինչպես են ձևավորվում նրանց փոխհարաբերությունները, ինչքանով են երեխաները և ծնողները հույզերով մտերիմ միմյանց հետ: Ես հաջողություն եմ մաղթում ձեզ՝ ձեր երեխաների դաստիարակության հարցում: Եվ վերջում ուզում եմ մի քանի մեջբերումներ անել Դորոտի Լոու Նոլթի «Հեղափոխություն կրթության մեջ» գրքից.

- Երեխաները սովորում են այն ամենը, ինչ տեսնում են իրենց շուրջը:
- Եթե երեխան ապրում է քննադատության մթնոլորտում՝ նա սովորում է քննադատել:
- Եթե երեխան ապրում է թշնամության մթնոլորտում՝ նա սովորում է պատերազմել:
- Եթե երեխան շրջապատված է խղճահարությամբ՝ նա սովորում է ինքն իրեն խղճալ:
- Եթե երեխան զգում է խրախուսանք՝ նա սովորում է ինքնավստահ լինել:
- Եթե երեխային գովում են՝ նա սովորում է բարեհամբույր լինել:
- Եթե երեխան ապրում է սիրո մթնոլորտում՝ նա սովորում է սիրել:
- Եթե երեխան ապրում է անվտանգության զգացումով՝ նա սովորում է հավատալ ինքն իրեն և շրջապատին:

Ծնողական ժողով

«Խրախուսումն ու պատիժը՝ որպես դաստիարակչական մեթոդ ընտանիքում»

Ժողովը ընթանում է ինտերակտիվ ձևով: Բոլոր ներկաները բաժանված են խմբերի:

- «խրախուսման» խումբ
- «պատժի» խումբ
- «փորձագետների» խումբ «ծնողների» խումբ: Գրատախտակին գրված է ժողովի նախաբանը:

Ինչպես դեղորայքը չի ծառայում նպատակին, եթե չափաբաժինը չափից շատ է, այնպես էլ խրախուսումն ու քննադատումը՝ երբ անցնում են արդարության չափը:

<u>Ա.Շոպենհաուեր</u>

Դասղեկի ներածական խոսքը

Ինչպես դաստիարակել երեխային՝ բացահայտելու համար այն լավագույնը, որը կա նրա մեջ, և արտահայտել ողջ լավագույնը, որը կա մեր մեջ: Միակ, բացառիկ բաղադրատոմս չկա և չի կարող լինել:

Ինչպես որ չկան իդեալական երեխաներ, այնպես էլ չկան իդեալական ծնողներ:

Ծնող լինել՝ նշանակում է շարունակ սովորել ծնող լինել, զարգացնել կանխազգացողությունը, հնարավորության սահմաններում ինքնակատարելագործվել:

Պատժելը և խրախուսելը՝ որպես դաստիարակության մեթոդ, ոչ միշտ են դրական դեր խաղում երեխայի անձի զարգացման ընթացքում, սակայն ծնողները հաճախ են դրանք կիրառում: Ահա, այս մասին է մեր այսօրվա զրույցը:

Շատ հաճախ երեխան դառնում է նյարդային, ագրեսիվ և անհավասարակշիռ, երբ ծնողները սխալ ու կոպիտ են կիրառում նրանց հանդեպ պատժի միջոցները, և որքան էլ տարօրինակ հնչի, նաև խրախուսանքի միջոցները:

Փորձենք հասկանալ՝ ի՞նչ է պատիժը և խրախուսանքը, ինչպիսի՞ն են դրանք լինում և անրաժե՞շտ են արդյոք դաստիարակության մեջ:

Սկսենք մեր աշխատանքը:

1. Քննարկվում են հարցեր. «Ի՞նչ է խրախուսանքը» և «Ի՞նչ է պատիժը»: Քննարկումը կատարվում է հետևյալ սխեմայով.

- խմբերի պատասխանները /խրախուսում և պատիժ/
- լսարանի կարծիքը /ծնողներ/ փորձագետների կարծիքը:

2. «Ծնողների կողմից ի՞նչ խրախուսման կամ պատժի կիրառման տեսակներ են օգտագործվում» հարցի քննարկում: Աշխատանք խմբերով:

- խմբերի պատասխանները ծնողների կարծիքը
- փորձագետների կարծիքը:

4-9 դասարանցիների ծնողական ժողովի նախապատրաստաման ժամանակ կատարվել է նախնական անկետավորում տվյալ թեմայով:

Առաջարկվում է տեսնել, թե այդ առումով ինչ են մտածում երեխաները:

Ցուցադրվում են սահիկներ:

Սահիկ1.«Աշակերտների կողմից տրված խրախուսման և պատժման բացատրությունները»:

Սահիկ 2.«Ինչպես են ընտանիքում կիրառվում խրախուսումն ու պատիժը»:

Մեջբերումներ դպրոցականների հարցաթերթիկներից.

- «Իմ ընտանիքում չկա ոչ խրախուսանք, ոչ պատիժ: Մեզ մոտ պայմանագրային հարաբերություններ են՝ արա սա, փոխարենը ստացիր դա, չես անի՝ ոչինչ էլ չես ստանա: Միգուցե դա սառն է, բայց ինձ ձեռք է տալիս»:
- «Ինձ հաճախ են պատժում, իսկ խրախուսելու մասին անգամ խոսք լինել չի կարող, չնայած այն բանին, որ ջանում եմ ամեն ինչ անել»:
- «Ինձ վրա չեն բարկանում, բայց առանձնապես չեն էլ գովում»:

3. Հարցերի քննարկում.

- Ինչի՞ համար է պետք պատժել երեխային:
- Ինչի՞ համար է պետք խրախուսել երեխային:

Քննարումը կատարվում է նույն սխեմայով:

Ծնողական ժողովի նախապատրաստման ընթացքում երեխաներին հանձնարարված էր պատասխանել մեկ հարցի.«Եթե ես լինեի հրաշագործ, ապա ինչից կազատվեի դաստիարակության մեջ»: Տեսեք, թե ինչ պատասխաններ են տվել մեր աշակերտները:

Ցուցադրվում է այս հարցի պատասխաններին համապատասխանող սահիկը:

4.Սահիկը դիտելուց հետո լսարանը, որպես խմբային աշխատանք, ավարտում է հետևյալ անավարտ նախադասությունները.

«Ես զովում եմ երեխային,եթե..»,«Ես բարկանում եմ երեխայի վրա, եթե..»,«Ես նրան նվերներ եմ տալիս, եթե...»,«Ես արգելում եմ նրան, եթե...»:

Խմբերի ներկայացուցիչները ներկայացնում են աշխատանքի արդյունքները:

Դասղեկը անց է կացնում խմբային աշխատանքի արդյունքների քննարկում:

Ապա առաջարկվում է դահլիճում ներկա ծնողներին կարդալ իրենց կողմից ավարտված նախադասությունները և խոսքը տալիս է փորձագետներին:

Դասղեկ

5. Առաջարկում եմ քննարկել որոշ խնդրահարույց իրավիճակներ, որոնց կարելի է բախվել կյանքի ընթացքում:

Իրավիճակ 1

Ծնողները երկար մտածում են՝ ի՞նչ նվիրել իրենց աղջկան ուսումնական տարին ավարտելու կապակցությամբ, որպես խրախուսանք՝ լավ սովորելու համար: Գնեցին գեղարվեստական գիրք և ամառային լուսանկարների ալբոմ: Նվերը ստանալով՝ աղջիկը բարկացավ. «Ես մտածում էի, որ դուք ինձ համար որևէ արժեքավոր բան կգնեիք: Ա'յ, օրինակ, ընկերուհուս ծնողները անվավոր չմուշկներ են նվիրել»:

Իրավիճակ 2

Ընտանիքում փոքրիկ է ծնվել, որից հետո ավագ որդու վարքագիծը կտրուկ փոխվել է: Ավելի շատ ագրեսիվություն է սկսել ցուցաբերել ծնողների նկատմամբ: Փոքր եղբայրը նույնպես դարձել է նրա ագրեսիայի առարկան:Հերթական անգամ, երբ մայրը խնդրում է նրան զբաղվել փոքր եղբոր հետ, նա պատասխանում է. «Ես դայակ չեմ»: Ծնողները բարկացան և պատժեցին նրան:

Իրավիճակ 3

Ընտանիքում ընդունված կարգ կա, որ երեխաները շաբաթվա վերջում հաշվետվություն են ներկայացնում իրենց ուսման վերաբերյալ: Եթե ծնողների կարծիքով արդյունքները լավ են, ապա երեխաները խրախուսվում են դրամով: Եթե երեխաների ուսումնական արդյունքները ծնողներին չեն բավարարում, ապա նրանք, որպես պատիժ, պետք է աշխատեն տանը կամ ամառանոցում՝ մաքրություն անեն, ջրեն այգին և այլն: Երեխաները ջանում էին սովորել, որպեսզի խուսափեն աշխատանքով պատժվելուց:

Ընթանում է իրավիճակների քննարկում:

Դասղեկ՝ Կարողացա՞նք մենք այսօրվա մեր հանդիպման ընթացքում պատասխանել. «Ինչպե՞ս ճիշտ կիրառել պատիժն ու խրախուսանքը» հարցին: Երևի թե ոչ, որովհետև դրա հստակ պատասխանը ոչ-ոք չգիտի: Երեխայի դաստիարակությունը բազմաթիվ

գործոններից է կախված և ունի անհատական առանձնահատկություններ: Կարևոր է, թե ինչպես են ձևավորվում նրանց փոխհարաբերությունները, ինչքանով են երեխաները և ծնողները հույզերով մտերիմ միմյանց հետ: Ես հաջողություն եմ մաղթում ձեզ՝ ձեր երեխաների դաստիարակության հարցում: Եվ վերջում ուզում եմ մի քանի մեջբերումներ անել Դորոտի Լոու Նոլթի «Հեղափոխություն կրթության մեջ» գրքից.

- Երեխաները սովորում են այն ամենը, ինչ տեսնում են իրենց շուրջը:
- Եթե երեխան ապրում է քննադատության մթնոլորտում՝ նա սովորում է քննադատել:
- Եթե երեխան ապրում է թշնամության մթնոլորտում՝ նա սովորում է պատերազմել:
- Եթե երեխան շրջապատված է խղճահարությամբ՝ նա սովորում է ինքն իրեն խղճալ:
- Եթե երեխան զգում է խրախուսանք՝ նա սովորում է ինքնավստահ լինել:
- Եթե երեխային գովում են՝ նա սովորում է բարեհամբույր լինել:
- Եթե երեխան ապրում է սիրո մթնոլորտում՝ նա սովորում է սիրել:
- Եթե երեխան ապրում է անվտանգության զգացումով՝ նա սովորում է հավատալ ինքն իրեն և շրջապատին:

Դասարանի ղեկավարը (այսուհետ՝ դասղեկ), իսկ տարրական դպրոցում՝ դասվարը՝

1) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում իր դասարանի սովորողների շրջանում, հայտնաբերում է կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված սովորողի (ընտա-նիքի) և դրա մասին մեկօրյա ժամկետում տեղեկացնում է դպրոցի տնօրենին՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս մանկավարժական աշխատողների հետ.

2) մասնակցում է իր ղեկավարած դասարանում սովորողների կրթության առանձ-նահատուկ պայմանների կարիքի դիտարկմանը, բացահայտմանը, գնահատմանը և մանկավարժահոգեբանական աջակցության համապատասխան ծառայությունների մշակմանը, դրանց ապահովմանը.

3) նպաստում է սովորողների նկատմամբ դպրոցի և ընտանիքի միասնական մանկավարժական պահանջ-ների կատարման ապահովմանը.

4) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնա-կան օգնություն.

5) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, էլեկտրո-նային գրանցումները, դպրոցի տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադի-մության, հաճախումների և վարքի մասին տեղեկատվություն.

6) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ և այլ միջոցառումներ.

7) դպրոցի մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում սովորողին խրախուսանքի կամ կարգապահական տույժի ներկայացնելու հարցը: